

Savivaldybių žinios

Nr. 17 (650)

2013 m. birželio 6 d.
Kaina 2,25 Lt
Išėina ketvirtadieniais

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Antrasis Lietuvos ir Baltarusijos regioninio bendradarbiavimo forumas

Forume aptarti dvišalio vietos ir regionų valdžių bendradarbiavimo, ekonomikos, turizmo skatinimo ir žemės ūkio plėtros klausimai

4 p.

Baigiantis forumui LSA prezidentas Druskininkų meras R. Malinauskas (dešinėje) ir Bresto apskrities vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas M. Juchimukas pasirašė šalių komunikatą. Jame, be kita ko, sakoma: „Lietuva tradiciškai yra viena iš Baltarusijos Respublikos strateginių ekonominio bendradarbiavimo partnerių. 2012 m. duomenimis, dvišalė prekyba ir paslaugų teikimas pasiekė rekordinį lygį ir sudarė 2,3 mlrd. JAV dolerių.“

Romo Gurklio nuotr.

Molėtų kraštui pelną neša svetingumas ir turizmas

Kas konferencijoje „Svetingumas Molėtuose: tikrovė ir siekiamybė“ aptarta _____ 6 p.

Investuok į Anykščius – neapsiriksi

Anykščiai siekia kurortinio miesto statuso ir pakliūti į lankomiausių vietovių penketuką _____ 7 p.

Iš savivaldybių gyvenimo

Kelmėje vyko 13-oji vokiečių kalbos šventė, Birštone šiemet galės apsistoti daugiau svečių, Širvintų rajone pagerbti gabiausi vaikai, Gruzijos delegaciją sužavėjo Druskininkai _____ 11–13 p.

Aerodromų netrūksta. Gal ten ir pinigai užkasti?

Apie tai žurnalisto Arūno Brazausko žvilgsnis _____ 15 p.

977139246000

ANTRASIS LIETUVOS IR BALTARUSIJOS REGIONINIO BENDRADARBIAVIMO FORUMAS

Forume dalyvavo per šimtą Lietuvos ir Baltarusijos vietos savivaldos atstovų.

Gegužės 28–29 d. Alytuje ir Druskininkuose įvyko II Lietuvos ir Baltarusijos tarptautinis regioninio bendradarbiavimo forumas.

I forumas vyko Molodečne, Baltarusijoje, pernai birželį. Jame dalyvavo per šešias dešimtis Lietuvos ir tiek pat Baltarusijos vietos savivaldos atstovų. Šiais metais Prienų ir Alytaus rajonuose, taip pat Druskininkuose lankėsi daugiau kaip 100 baltarusių delegacijų iš Gomelio, Minsko, Gardino, Bresto, Mogiliovo apskričių, tarp jų – Baltarusijos regionų ir savivaldybių, taip pat ministerijų, universitetų, susigiminiavusių miestų atstovai. Svečių delegaciją lydėjo Baltarusijos Respublikos Lietuvoje ir Lietuvos Respublikos Baltarusijoje ambasadoriai Vladimiras Dražinas ir Evaldas Ignatavičius.

Pirmasis Baltarusijos delegacijos sustojimas įvyko Žmogaus harmonizacijos parke, Vazgaikiemyje, Prienų rajone. Toliau kelias vedė per Alytaus rajono savivaldybę. Baltarusijos delegaciją Alytaus rajono meras Algirdas Vrubliauskas pasveikino didžiausioje rajono žemės ūkio bendrovėje „Atžalynas“. Pakeliui į Alytų savivaldybės vadovas svečius supažindino su rajonu, vietos ūkininkais, verslo įmonėmis, pristatė ES lėšomis sutvarkytus viešosios infrastruktūros objektus.

Forume A. Vrubliauskas skaitė pranešimą „Alytaus rajonas – patikimas bendradarbiavimo ekonomikos ir humanitarinėje srityje partneris“, pristatė rajono verslo įmones, turizmo traukos objektus, pakvietė į tradicines rajono šventes. Viena iš jų – Lietuvos valstybės dienai skirta šventė – vyks liepos 5 d. Dauguose. Jos metu bus parodytas spektaklis „Meilės piligrimas“, skirtas poeto Adomo Mickevičiaus kūrybai, kuriame vaidins Alytaus rajono ir Baltarusijos Voronovo gyventojai. Spektaklis pastatytas įgyvendinant Alytaus rajono savivaldybės ir Baltarusijos Voronovo vykdomojo komiteto projektą „Meilės ir meno kryžkelės“ pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės Lietuvos, Latvijos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programą. Alytuje svečiai lankėsi Alytaus kolegijoje. Druskininkuose Baltarusijos delegacija apžiūrėjo slidinėjimo trasą „Snow Arena“, sanatoriją „Baltarusija“.

Forumas aptarė dvišalio vietos ir regionų valdžių bendradarbiavimo, ekonomikos, turizmo skatinimo ir žemės ūkio plėtros klausimus. LSA prezidentas, Druskininkų savivaldybės meras Ričardas Malinauskas forume skaitė pranešimą „Druskininkų ir Gardino regionas. Partnerystės horizontai“.

Baigiantis forumui R. Malinauskas ir Bresto apskrities

Forumo prezidiumas aptarė dvišalio vietos ir regionų valdžių bendradarbiavimo, ekonomikos, turizmo skatinimo ir žemės ūkio plėtros klausimus.

vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Michailas Juchimukas pasirašė šalių komunikatą. Jame, be kita ko, sakoma: „Lietuva tradiciškai yra viena iš Baltarusijos Respublikos strateginių ekonominio bendradarbiavimo partnerių. 2012 m. duomenimis, dvišalė prekyba ir paslaugų teikimas pasiekė rekordinį lygį ir sudarė 2,3 mlrd. JAV dolerių.“

Komunikate pabrėžiama, kad sėkmingas Lietuvos ir Baltarusijos ekonominis bendradarbiavimas vyksta regionų lygmeniu, todėl šis faktas II Lietuvos ir Baltarusijos regioninio bendradarbiavimo forumui suteikia ypatingą reikšmę.

Nuo 2006 m. tiek Baltarusija, tiek Lietuva aktyviai kūrė ir plėtojo broliškus santykius tarp administracinių-teritorinių abiejų šalių vienetų. Dabar Baltarusijos ir Lietuvos regionai dirba daugiau nei 60 sutarčių (prekybos-ekonomikos ir humanitarinio bendradarbiavimo srityse) pagrindu. Tarptautinis regioninis bendradarbiavimas kasmet užtikrina 30 proc. prekių apyvartos augimą.

Komunikate taip pat konstatuota, kad šis tarptautinis forumas „davė galingą impulsą plėtoti prekybinį-ekonominį, mokslinį-techninį ir humanitarinį bendradarbiavimą tarp abiejų šalių regionų, išryškino ekonominį abiejų šalių potencialą, didžiausius gamintojus ir įmones, padėjo surasti naujų partnerių, įtvirtinti įmonių įvaizdį užsienio rinkose, apsieisti gerą patirtimi“. Todėl buvo priimtas sprendimas III forumą surengti 2014 m. Baltarusijos mieste Soligorske.

Šis regioninio bendradarbiavimo forumas savotiškai pratęsė balandį Klaipėdoje vykusį abiejų valstybių verslo forumą, kuriame dalyvavo Baltarusijos ir Lietuvos Ministras Pirmininkas Michailas Miasnikovičius ir Algirdas Butkevičius.

SŽ inf.

Baltarusijos Respublikos Lietuvoje ambasadorius Vladimiras Dražinas (dešinėje) padėkojo LSA prezidentui R. Malinauskui už puikiai organizuotą renginį.

Į forumo pabaigą iš Gardino į Druskininkus galiausiai atplaukė ir Baltarusijos delegacijos laivas „O. Solomova“, kuris įstrigo ilgoms procedūroms lūkuriuojant pasieniečių leidimo kirsti Baltarusijos ir Lietuvos sieną.

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖ KETINA BENDRADARBIAUTI SU KINAIS

Agnė LASKYTĖ

Kauno laisvosios ekonominės zonos valdybos pirmininkas Fredis Opsomeris, direktorius Vytautas Petružis kartu su Kauno rajono savivaldybės atsakingais darbuotojais lankėsi Aleksandro Stulginskio universitete, UAB „Dojus Agro“ ir dviejuose didžiausiuose Kauno rajono ūkiuose – Romo Majero ir Juozo ir Genovaitės Staliūnų.

Dar šių metų vasarą Kauno rajonas žada pasirašyti bendradarbiavimo sutartį su kinais – Kinijoje, Zhejiango provincijoje, esančia Jiashano apygarda. Taip būtų keičiamasi patirtimi mokslo, žemės ūkio, kultūros, maisto pramonės ir kitose partneriams aktualiose srityse.

Jiashano apygardoje esantis Xitango miestelis yra 100 km nutolęs nuo didžiausio Kinijos miesto Šanchajaus. Jis apsuptas devynių upių, sujungtas tiltais ir primena Veneciją, žavi architektūros paminklais, stebina išstobulinta žemės ūkio infrastruktūra. Šią informaciją F. Opsomeris pristatė Aleksandro Stulginskio universiteto rektoriui prof. dr. Antanui Maziliauskui. Rektorius papasakojo apie bendradarbiavimo su Kinija galimybes. Viena

svarbiausių – apsieitimas mokslinių tyrimų duomenimis universitetiniu lygmeniu. Rektorius minėjo ir būsimojo verslo inkubatoriaus steigimą universiteto teritorijoje. Diskutuota ir apie studentų stažuotų galimybes.

UAB „Dojus Agro“ atstovai ir Kauno rajono ūkininkai susidomėję klausėsi informacijos apie bendradarbiavimo su Jiashano apygarda viziją, kurią aiškiai dėstė F. Opsomeris. UAB „Dojus Agro“ pardavimų vadybininkui buvo pristatytas ir ateities logistikos kelias Baltarusija–LEZ–Klaipėdos jūrų uostas.

Vizitai buvo naudingi – apsieitimas naudingomis pastabomis, diskusija apie Lietuvos ūkininkų problemas, ateities planų vizualizavimas, prekių gabenimo, perdavimo, pirkimo, pardavimo, saugojimo ir įstatymų aptarimas.

Kauno rajono savivaldybė 2012 m. pasirašė ketinimų protokolą su Gruzijos Gorio miestu, bendradarbiavimo sutartį su Italijos Marineo miestu, Kauno apskrities vardu – bendradarbiavimo sutartį su Vokietijos Biobligeno apskritimi. Artimai bendraujama su Lenkijos Varmijos Mozūrų vaivadija.

MOLĖTŲ KRAŠTUI PELNĄ NEŠA SVETINGUMAS IR TURIZMAS

Prieš 15 metų Molėtų rajone savo veiklą pradėjo Turizmo ir verslo informacijos centras (TVIC). Šia gražia proga Molėtų rajono savivaldybėje surengta šventinė konferencija „Svetingumas Molėtuose: tikrovė ir siekiamybė“. Taip pasitikti TVIC jubiliejiniai metai ir atšvęsta naujojo, 2013 metų turizmo sezono pradžia Molėtuose.

Turizmo sezono ir šventinės konferencijos pradžią paskelbė rajono meras Stasys Žvinys. Jis pasveikino visus, atvykusius į nuostabų Molėtų kraštą: „Nuoširdžiai džiaugiuosi matydamas jus visus ir ypač šiltus žodžius šiandien noriu tarti mūsų TVIC darbuotojams, švenčiantiems 15 metų veiklos jubiliejų. Šis susitikimas skirtas turizmo sezono atidarymui, kuris molėtiškiams labai svarbus. Ta proga surengta konferencija leis padiskutuoti apie tai, kas turizmui svarbiausia. Pagrindinė sudedamoji turizmo dalis – svetingumas – apima daug kriterijų. Svečiai turi pajusti, kad jie yra vertinami, laukiami ir norėtų pas mus sugrįžti. Tikiu, kad konferencijoje bus atsakyta į daugelį klausimų, o mes, papildę savo žinių bagažą, tapsime dar išradingesni, dar svetingesni.“

Pasveikinti Molėtų ir TVIC darbuotojų atvyko Seimo narys Petras Čimbaras ir Valstybinio turizmo departamento direktorė dr. Raimonda Balnienė, kuri, sveikindama molėtiškius ir turizmo sektoriaus darbuotojus, tvirtino, kad Molėtų rajonas yra ypatingas. Ji pateikė statistinius duomenis apie Molėtuose nuveiktus darbus – Molėtai pagal apgyvendinimo paslaugų rezultatus užėmė dešimtą vietą: „Jus aplenkė tik didieji miestai Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai ir tik kurortai Palanga, Druskininkai, Neringa ir Birštonas. Iš kurortinių vietovių – Trakai. Galima daryti išvadą, kad jūsų turizmo sektorius dirba fantastiškai, TVIC – taip pat, o meras puikiai supranta, kas yra svetingumas, kuriam aptarti ir surengta ši konferencija“.

R. Balnienės pateiktais duomenimis, pernai oficialiai Molėtų rajone nakvojo 24 tūkst. turistų, be kaimo turizmo sodybų, vienadienių lankytojų ar tokių, kurie sodybose lankosi privačiai. Turizmas ir Molėtai yra sinonimas. Svarbu, kad rajone tam skiriama daug dėmesio.

Kalbant apie Lietuvos turizmo sektorių buvo paminėta, kad pernai iš jo gauta 5,2 mlrd. Lt pajamų. Pas mus atvyko 2 mln. užsienio turistų, ir jie paliko 3,9 mlrd. Lt, 2,5 mln. Lietuvos gyventojų tapo turistais, kurie keliavo po Lietuvą (vietinis turizmas), ir iš to uždirbta 1,3 mlrd. Lt.

„Į Molėtų rajoną didžioji atvykstančiųjų dalis yra vietiniai turistai. Suprantama, jūsų indėlis į šiuos milijardus didelis, – tvirtino Valstybinio turizmo departamento direktorė. – Važiuojant iš Vilniaus į Molėtus iki pat horizonto gali matyti žalumą. O tai yra industrializuotos Vakarų Europos žmonių svajonė. Molėtuose švari, nuostabi gamta, puiki infrastruktūra, tik reikia Lietuvą garsinti kaip dabar madingo lėto, ekologiško ar aktyvaus turizmo kraštą. Plus skanus maistas. Neseniai išleidom leidinį apie lietuvišką gastronomiją. Šią vasarą į Lietuvą atvyks daugybė žurnalistų, TV kanalų atstovų iš įvairių pasaulio kraštų filmuoti mūsų gastronomijos, kuria jie labai domisi. Jeigu pavyko išreklamuoti alaus kelią Šiaurės Lietuvoje,

Valstybinio turizmo departamento vadovė R. Balnienė (dešinėje) sveikino Molėtus užėmus dešimtą vietą pagal apgyvendintų turistų skaičių šalyje.

reikia galvoti, ką galite pasiūlyti jūs, kurie ir skilandžius skanius darote, ir ekologišką medų tiekiate.“

Remiantis statistikos duomenimis, pagal atvykstamojo turizmo augimo tempus dvejus metus iš eilės Europoje buvome pirmi, antri. Tarp Baltijos šalių – pirmi. Lietuvoje šiemet prognozuojamas 8 proc. turizmo augimas, kai Europa tikisi tik 2–3 proc. Užsienio turistas Lietuvoje vidutiniškai palieka 1250 Lt. Daugiausia palieka JAV, Izraelio, Japonijos turistai (po 2 tūkst. vidutiniškai). Toliau rikiuojasi ispanai, rusai, baltarusiai.

„Suvokiame, kad Lietuva turi gerą infrastruktūrą, kokybės ir kainos santykį. Latvijai išivedus eurą galėsime kurį laiką naudotis pranašesne padėtimi“, – tvirtino R. Balnienė.

Konferencijoje pranešimus apie svetingumą paslaugų sektoriuje skaitė rinkodaros konsultantas Giedrius Budrys ir Utenos kolegijos lektorė Gitana Valukonienė. Apie kaimo turizmo paslaugas kalbėjo Lietuvos kaimo turizmo asociacijos Rinkodaros skyriaus vadovas Žilvinas Freigofas. Konferencijos oficialiąją dalį pranešimu „15 metų – 15 iššūkių“ baigė Molėtų TVIC direktorė Daiva Kulienė. Paskui buvo sveikinimai Molėtų TVIC kolektyvui. Turizmo informacijos centro kolektyvas dėkojo rajono vadovams už palaikymą ir pagalbą, pirmtakams ir buvusiems centro vadovams – už padėtus tvirtus pamatus, o visiems kolegoms ir bendraminčiams – už iniciatyvas, tvirtą pečių ir bendrystę.

Molėtų savivaldybės moto: „Čia viskas tikra.“ O krašto žmonės juokaudami pridėda: pas mus vandens tiek, kad nors prigerk, medžių tiek, kad nors susidegink, o akmenų tiek, kad nors užsimušk.

Molėtų turizmo ir verslo informacijos centro, švenčiančio 15 metų sukaktį, direktorė Daiva Kulienė.

INVESTUOK Į ANYKŠČIUS – NEAPSIRIKSI

VEIKLOS PERSPEKTYVOS

Anykštėnai sako, kad Anykščiai traukia dalykus, kurie prasideda raide A: klasikus Antanus, angelus, alyvas. Mieste pradėta formuoti alyvų alėja – sodinti alyvas buvo pakviesti nusipelnę pasaulio anykštėnai. Anykščių seniūnijoje, Niūronių kaime, 1978 m. įkurtas unikalus Arklio muziejus. Muziejų įkūręs prof. Petras Vasinauskas pats brikele keliavo po Lietuvą ir rinko eksponatus. Muziejuje sukaupta žemės ūkio padargų, vežimų, kariatų, pakinktų ir daug kitų šiandienos turistams nežinomų daiktų. Čia galima paglostyti arklus ir jais pajodinėti, rengiamos edukacinės programos aukštaitiškose gryčiose.

Niūronyse gimė ir lietuvių rašytojas Jonas Biliūnas. Prie sodybos, kurioje įkurtas jo muziejus, vyskupas ir poetas Antanas Baranauskas 1858 m. aprašė Anykščių apylinkėse jaunimo švenčiamas kumeliuko krikštynas. Iš žirnių, aguonų, kanapių ir medaus kaimo mergos suruošdavo specialų patiekalą „čvilkinį“, išvardavo „arielkos“ su medumi ir pasikvietusios bernus švėsdavo.

Savaitgalį Niūronyse vyko tradicinė respublikinė žirginio sporto ir kultūros šventė „Bėk bėk, žirgeli“. Šventėje stebint tūkstančiams žmonių varžėsi žirgai, pasirodė folkloro kolektyvai, vyko tautodailės mugė, meno parodos, edukacinės programos, amžininkų suėjimas „Arklio muziejui 35 metai“ ir kt.

Netradicinis šventės atidarymas – žygio arkliais „Antano Baranausko keliu pas žemaičius: Anykščiai–Vainutas“ sutiktuvsė Niūronių hipodrome. Sutiktuvsė dalyvavo Anykščių rajono meras Sigutis Obelevičius, buvę ir esami Seimo nariai, krašto apsaugos ministras Juozas Oleka, Žemės ūkio ministerijos kanclerė Dalia Miniataitė, Valstybinės gyvulių veislininkystės priežiūros tarnybos viršininkas Arūnas Jurgaitis, kiti garbūs svečiai. Jie pagerbė žirgus ir raitelius, įteikė garbės raštus, taures, padėkas.

Pasak Anykščių mero S. Obelevičiaus, Anykščių pavadinimas plačiai skamba Lietuvoje, kasmet sulaukiama vis daugiau turistų, kuriems pasiūloma įdomių pramogų, iškirtinių laisvalaikio praleidimo būdų. Anykščiai, kurių strateginiame plane pirmenybiniu laikoma turizmo plėtra, siekia kurortinio miesto statuso ir pakliūti į lankomiausių vietovių Lietuvoje penketuką.

Parengė Romas GURKLYS

Prieš mėnesį Anykščiuose vyko pirmoji turizmo sezono atidarymo šventė, kurioje turizmo paslaugų teikėjai pristatė turizmo veiklos perspektyvas, naujausius plėtros projektus, pasirengimą sezonui. Taip pat vyko forumas „Anykščių verslo strategija ir perspektyvos“, kuriame dalyvavo Anykščių ir kituose Lietuvos miestuose gyvenantys anykštėnai verslininkai. O gegužės pabaigoje rajono savivaldybė surengė susitikimą su privataus sektoriaus investuotojais, kuriame verslininkams, atstovaujantiems Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijai ir Lietuvos ritualinių paslaugų asociacijai, taip pat suinteresuotiems asmenims iš Anykščių ir kitų šalies vietovių buvo pristatytos investicinių projektų plėtros Anykščiuose galimybės. Besidomintiems įvairaus pobūdžio verslo plėtros galimybėmis Anykščiuose buvo pristatyti penki investiciniai projektai, o ekspertai komentavo teisinės ir ekonominės projektų įgyvendinimo detales. Anykščiai, kurių strateginiame plane pirmenybiniu laikoma turizmo plėtra ir siekiama kurortinio miesto statuso, labai laukiamos privačių investuotojų iniciatyvos. Rajono mero pavaduotojas Donatas Krikštaponis informavo, kad jau artimiausiam rajono savivaldybės tarybos posėdyje ketinama verslo subjektams patvirtinti mokesčių lengvatų. Tarp rajono savivaldybės administracijos atsakingų darbuotojų, ekspertų ir potencialių investuotojų kilo diskusija, verslininkams buvo sudaryta galimybė apžiūrėti investicinius objektus.

Anykščių rajono meras Sigutis Obelevičius, krašto apsaugos ministras Juozas Oleka, Žemės ūkio ministerijos kanclerė Dalia Miniataitė, Valstybinės gyvulių veislininkystės priežiūros tarnybos viršininkas Arūnas Jurgaitis pagerbė žirgus ir raitelius, įteikė garbės raštus, taures, padėkas.

AERODROMŲ NETRŪKSTA. GAL TEN IR PINIGAI UŽKASTI?

Arūnas
BRAZAUSKAS

2013-iejį – Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą paminėjimo metai. Šio žygio 80-metis teikia gerą progą aptarti aviacijos ir aerodromų būklę šalyje.

Lietuvoje yra keturi tarptautiniai aerodromai, kurie prižiūrimi, jų infrastruktūra palaikoma, nes, kaip sakoma, nėra kitos išeities – objektai arba turi veikti, arba juos reikia uždaryti. Greta jų veikia, sunkiai veikia, kartais ir neveikia dar 27 aerodromai.

Juos verta išvardyti vien pažintiniais tikslais – ir dar dėl to, kad visi aerodromai įsikūrę gražiose vietose šalia lankytinų miestų ir miestelių, upių ir ežerų. Seniausias aerodromas yra Kauno širdyje – Aleksote. Jis pavadintas S. Dariaus ir S. Girėno vardu, 2015 m. švęs 100 metų sukaktį. Su šiuo aerodromu susijusi šlovinga Lietuvos karinės ir sportinės aviacijos istorija. Kiti aerodromai: Kartenos, Šilutės, Klaipėdos, Akmenės, Telšių, Tauragės, Valenčiūnų, J. Kumpikevičiaus, Šėduvos, Rojūnų, Įstros, Panevėžio, Pociūnų, Barysių, Kau-no gamyklos, Biržų, Utenos, Zarasų, Molėtų, Ignalinos, Alytaus, Druskininkų, Sasnavos, Paluknio, Rūdiškių, Kyviškių, Valstybės sienos apsaugos tarnybos Aviacijos rinktinės.

2013-iejį, S. Dariaus ir S. Girėno minėjimo metai, ypač svarbūs Šilalės savivaldybei. Birželio 7 d. Vytogaloje, S. Girėno gimtinėje, Šilalės rajono skautai renginiu „Skrydis į nemirtingumą“ paminės didvyrių žemietį.

Neseniai žurnalas „Aviacijos pasaulis“ Vilniuje pakvietė prie apskritojo stalo pasvarstyti apie Lietuvos aerodromų problemas, kartu ir apie sportinės aviacijos ateitį. Šnekėjosi 35 dalyviai – aerodromų savininkai ir naudotojai, Aviacijos įstatymo vykdymo ir priežiūros, oro eismo paslaugų institucijų atstovai.

Iš trijų aviacijos sričių – didžiosios aviacijos (oro uostai ir jų išteklių, skirti reguliariems skrydžiams organizuoti), sportinės aviacijos ir mažosios aviacijos (nereguliarūs komerciniai ir nekomerciniai skrydžiai) – labiausiai nusikrausta trečioji.

Valdžia daugiausia dėmesio skiria didžiąjai aviacijai, ja rūpinasi Susisiekimo ministerija. Sportinės aviacijos reikalus sprendžia Kūno kultūros ir sporto departamentas. O mažoji aviacija yra įvairių institucijų šešėlyje.

Turto valdymo sritis dar magesnė ir labiau supainiota. Apie šalies aerodromų plėtros strategiją nieko negirdėti, tad neuostabu, kad aviatoriai nori keisti padėtį.

Kažkokių iniciatyvų ėmėsi ir valdžia. 2012 m. liepos 12–

spalio 26 dienomis veikė LR Ministro Pirmininko potvarkiu sudaryta darbo grupė dėl mažųjų aerodromų statusą, plėtrą, valdymą ir naudojimą reglamentuojančių teisės aktų parengimo. Darbo grupės rezultatas – klausimai buvo susisteminti, tačiau iki sprendimų dar toli, o išvadose parašyta, kad reikalinga kita, aukštesnio lygio darbo grupė, valdanti politinių sprendimų svertus. Kol kas ta nauja darbo grupė nesudaryta. Vaizdžiai kalbant, valdininkai atliko biurokratinio pilotažo kilpą. Tačiau sistema tokia, kad valstybės institucijų tarnautojams negresia nei mirtinas suktukas, nei smūgis į žemę. Tokie nemalonūs dalykai jau veikiau išstiks visą mažosios aviacijos sritį.

Lietuvos aeroklubo prezidentas Jonas Mažintas apibendrinamas diskusiją sakė, kad per nepriklausomybės laikotarpį aerodromų turtas ėjo iš rankų į rankas, nebuvo tikro šeimininko. Jo nuomone, pirmiausia reiktų spręsti turto klausimus, paskui parengti ir patvirtinti mažųjų aerodromų vystymo strategiją. „Aviacija reikalinga šaliai, žmonės nori skraidyti“, – sakė J. Mažintas.

1940 m. Lietuvos aeroklube turėjo 146 darbuotojus, sovietmečiu DOSAAF sistemoje dirbo 400 etatinių darbuotojų. Dabartinės aeroklubo pajėgos – tik 2,5 etato. Per 23 metus aviacijos sportininkų sumažėjo beveik keturis kartus. Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo skiriamos lėšos aviacijos sportui tik 30 proc. kompensuoja pasaulio ir Europos čempionatuose dalyvaujančių rinktinių išlaidų, likusią sumą sumoka patys sportininkai. Aerodromai – sporto bazės – išlaikomi entuziastų dėka. „Nepamirškime, kad aerodromuose vykdoma aviacinė veikla reikalauja ir tvarkingai rengti dokumentaciją, ir gerinti aerodromo infrastruktūrą, ir užtikrinti skrydžių saugą. Ar gali tokią našatą patempti vien visuomenininkai?“ – svarstė Lietuvos aeroklubo prezidentas Jonas Mažintas.

Diskusijos dalyviai nutarė kreiptis į Vyriausybę, Lietuvos savivaldybių asociaciją, ministerijas – įvardyti problemas, siūlyti jų sprendimo būdus.

Valdžios institucijos ar savivaldybės šiuo metu gali prisidėti minimaliai. Ar bent dalis iš 27 šalies aerodromų galėtų būti dar labiau susieti su turizmu? Pavyzdžiui, užsisako šeima kambarį ar namelį kaimo turizmo sodyboje. Ir jiems siūloma papildoma pramoga – skrydis į kitą kaimo sodybą, kur galima pernaktvoti, arba tiesiog pasiskraidymas. Verslas negali būti nepelningas – panašios idėjos turi būti pagrįstos skaičiavimais. Gal galima savivaldybių ir privataus verslo kooperacija? Tarkime, lakūnai skraidina, o savivaldybės palaiko infrastruktūrą.

Sakoma, kad gerais norais ir pragaras grįstas, tačiau nestandartinių idėjų ir skaičiuoklio kombinacija kai ką galėtų pakelti į dangų – nekalbant apie padidėjusias pajamas.

Mečislavo Šcepavičiaus pieš.